

CORRECT SCHEIDEN & AFVOEREN VAN AFVALWATER & REGENWATER

VLARIO
OVERLEGPLATFORM

AANSLUITPLICHT

Als de openbare weg voorzien is van openbare riolering ben je in algemene regel verplicht om hier met het afvalwater op aan te sluiten (aansluitplicht). Lozing van huishoudelijk afvalwater in oppervlaktewater, in een kunstmatige afvoerweg voor hemelwater of een sterfput is dan verboden.

Bij de rioolbeheerder kan je opvragen of er reeds openbare riolering voorzien is in de weg, of deze nog voorzien zal worden of dat er nooit openbare riolering komt en je een eigen waterzuivering moet voorzien.

Wanneer en hoe een volledige scheiding tussen afvalwater en hemelwater moet gebeuren is wettelijk geregeld en wordt in deze folder verduidelijkt.

WAAROM SCHEIDEN?

Een groot deel van het regenwater dat op daken, wegen en andere verharde oppervlakken valt, komt uiteindelijk in de riolering terecht. Wanneer dit 'zuivere' regenwater samen met het afvalwater in de riolering vloeit, kan de riolering bij zware regenval de aanvoer niet aan en loopt over.

Ook de waterzuiveringsinstallaties werken niet optimaal als het aangevoerde afvalwater te sterk met regenwater is verdund.

Bovendien is er een verdroging van de bodem door massale afvoer van regenwater. Daarom is het belangrijk dat het regenwater gescheiden wordt opgevangen en zoveel mogelijk ter plaatse wordt gehouden en wordt hergebruikt.

VOLGORDE AFVOEREN REGENWATER

(Verplichte waterladder)

Naast het scheiden van afvalwater en regenwater, moet voor de afvoer van regenwater de voorkeur worden gegeven aan (1) opvang en hergebruik van het regenwater (regenwaterput), vervolgens aan (2) infiltratie op eigen terrein, dan aan (3) buffering met vertraagde afvoer naar oppervlaktewater of kunstmatige afvoerweg voor regenwater en als laatste aan (4) lozing in de regenwaterafvoerleiding (RWA) in de straat.

WANNEER AFVALWATER & REGENWATER SCHEIDEN?

1. NIEUWBOUW, HERBOUW & UITBREIDINGEN OF (HER)AANLEG VAN VERHARDINGEN (Gewestelijke stedenbouwkundige verordening)

Als een nieuw gebouw wordt opgetrokken, wordt herbouwd of wordt uitgebreid of er wordt verharding (her) aangelegd, moet de regenwateropvang en -afvoer verplicht volledig gescheiden worden aangelegd.

Bij uitbreidingen in een gesloten bebouwing is de scheiding enkel verplicht als hiervoor geen bijkomende leidingen onder of door het gebouw moeten worden aangelegd.

Vanaf januari 2014 moet bovendien volgens deze verordening, de scheiding van afvalwater en regenwater ook toegepast worden op een gedeelte van de bestaande gebouwen/verhardingen (win-back principe), dit moet mee opgenomen worden in de bouw-aanvraag.

2. BIJ AANLEG VAN GESCEIDEN RIOLERING IN DE STRAAT (Afkoppelen volgens Vlare II)

Afvalwater en regenwater, afkomstig van dakvlakken en grondvlakken, moeten gescheiden zijn op het ogenblik dat de rioleringswerken in de straat zijn uitgevoerd.

Voor bestaande gebouwen in gesloten bebouwing is de volledige scheiding tussen afvalwater en regenwater niet verplicht als er leidingen door of onder het gebouw moeten worden aangelegd.

In regel zal in dit geval minstens de voorste dakhelft worden afgekoppeld en moet nagegaan worden of de achterste dakhelft en verhardingen ook zonder een aparte RWA-leiding onder het gebouw kunnen afgekoppeld worden (afwatering dakgoten, infiltratie in de tuin,...).

Voor bestaande gebouwen in een (half)open bebouwing is een volledige scheiding van het afvalwater en het regenwater verplicht.

WERKEN RONDOM DE WONING

Hou er bij al je verbouwingswerken, aanleg van terras, heraanleg van de tuin,... rekening mee dat je in de toekomst verplicht wordt om afvalwater en regenwater te scheiden. Neem bij deze werken de nodige voorzorgsmaatregelen door de privé-riolering reeds te scheiden of de nodige wachtbuizen aan te leggen.

WELKE STROMEN SLUIT IK AAN OP REGENWATER-LEIDING (RWA) OF OP VUILWATER-LEIDING (DWA)?

ALGEMEEN

Afvalwater (afkomstig van sanitaire installaties, keuken, poetsen,...) wordt op privéterrein afgevoerd via de DWA-leiding met een roodbruine kleur. Deze eindigt op een huisaansluitputje.

Het huisaansluitputje wordt door de rioolbeheerder aangesloten op de DWA-leiding in de straat.

Regenwater wordt op privéterrein afgevoerd via de RWA-leiding met een grijze kleur.

De RWA-leiding wordt eerst aangesloten op een regenwaterput, vervolgens op een infiltratievoorziening en nadien via een huisaansluitputje op de RWA-leiding in de straat indien deze wordt geplaatst.

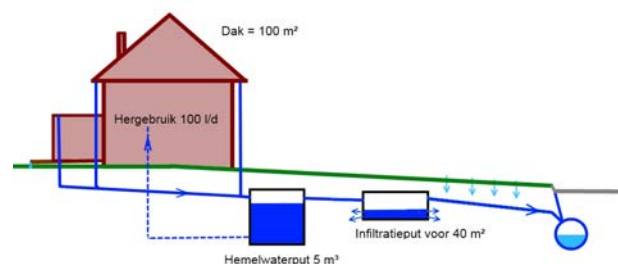
Als in de straat nog GEEN gescheiden riolering ligt, dan laat je de uitlopen van de 2 huisaansluitputjes (DWA en RWA) samenkomen ter hoogte van de rooilijn en worden deze aangesloten op de gemengde riolering. Er zijn ook aansluitputten met ombouwvoorziening op de markt die zowel voor gemengde als gescheiden huisaansluitingen kunnen worden gebruikt.

RWA OF DWA?

Voor sommige van onderstaande lozingen is het niet altijd zwart-wit of het water op RWA of DWA moet geloosd worden. Het is dikwijls ook afhankelijk van de ligging, oriëntatie, specifieke terreinkenmerken, ontwerp,... Bij twijfel is overleg met de rioolbeheerder aangewezen.

CONDENSATER (BOILER/AIRCO)

Dergelijk afvalwater wordt bij voorkeur op DWA geloosd.

OVERLOOP (FILTER) REGENWATERPUT (RW-PUT)

Water (met bladresten, mos,...) dat niet via de filter in de RW-put terecht komt, wordt afgevoerd via de overloop van de filter. Zowel de overloop van de filter als de overloop van de RW-put dienen aangesloten te worden op de RWA-leiding (na de RW-put). Bij aanwezigheid van een infiltratieput dient de overloop vóór de infiltratievoorziening aangesloten te zijn.

ZWEMBADEN

- De overloop van een buitenzwembad wordt op RWA aangesloten of wordt geïnfiltreerd in de tuin (de hoeveelheid chemicaliën is verwaarloosbaar).
- De spoeling van de filters en alle lozingen van een binnenzwembad **MOETEN** op DWA aangesloten worden.
- Lozingen van zwembadwater op een individuele waterzuiveringsinstallatie (IBA) is absoluut af te raden. In dit geval kan men in buitengebied enkel in de tuin of een gracht lozen.
- Aanbevolen wordt om 14 dagen voor de volledige lediging van het zwembad, de chloordosering stop te zetten.
- De diameter van de DWA op openbaar domein en de aard van de waterloop waarin geloosd wordt, kunnen ook mee bepalend zijn.

TERRASSEN

Een dakterras kan beschouwd worden als een terras op het gelijkvloers. Het regenwater afkomstig van terras en dakterras moet aangesloten worden op RWA. Je sluit dit deel van het regenwater aan achter de RW-put. In specifieke gevallen kan de afvoer van een klokputje op het terras toch aangesloten worden op DWA, namelijk als het uitsluitend wordt gebruikt voor de afvoer van kuiswater van de woning. Het regenwater dat op het terras valt moet in dit geval naar de tuin afwateren of opgevangen worden via een bijkomend afwateringspunt aangesloten op RWA.

Voor overdekte terrassen wordt de pragmatische regel gevolgd: dat wat voornamelijk regenwater is, moet op RWA aangesloten worden, wat vooral afvalwater is moet op DWA aangesloten worden. In veel gevallen zullen overdekte terrassen op DWA aangesloten worden, doch niet altijd. Als er voornamelijk regenwater op het putje komt, is aansluiting op RWA de enige logische beslissing.

RISICO-AANSLUITINGEN (Aansluitingen dieper dan 50 cm onder het maaiveld)

Indien bijvoorbeeld een woning een ondergrondse garage heeft met klokputje (DWA) en in de toerit naar de parking een acodrain is aangebracht (RWA), die te diep ligt om gravitair afgevoerd te worden, spreken we over risico-aansluitingen.

De twee risico-aansluitingen, enerzijds een klokputje, lavabo, wasmachine in de kelder, enz., anderzijds afvoer van regenwater van de toerit, mogen niet samengebracht worden in één pompput. De grootte van de af te voeren debieten hebben geen invloed op de afkoppelingsregels. Er zullen in dit geval dus 2 pompputjes moeten geplaatst worden, 1 voor RWA en 1 voor DWA.

Bij risico-aansluitingen legt de rioolbeheerder eisen op m.b.t. de veiligheid. Opvragen van de eisen bij de rioolbeheerder is aangewezen.

VERLUCHT JE PRIVÉ-RIOLERING OM GEURTJES TE VOORKOMEN!

Een zeer belangrijk punt bij het ontwerp of heraanleg van de privé-riolering en bij plaatsing van een (voor)behandelingsinstallatie voor huishoudelijk afvalwater is de verluchting.

Bij de biologische afbraak (septische gisting of rotting) worden gassen gevormd (waaronder methaangas en H₂S) die langs een verluchtingspijp moeten kunnen ontsnappen.

De verluchting moet er tevens voor zorgen dat de drukverschillen niet rechtstreeks inwerken op de reukafsluiters van de sanitaire toestellen, zodat hun waterslot behouden blijft en geen geurhinder ontstaat.

Aandacht dient specifiek geschonken te worden aan volgende situaties: **Zorg dat de ontluuchting niet uitmondt naast een dakraam of ventilatierooster!**

Bij bestaande woningen/gebouwen werd de ontluuchting vaak gereali-seerd via de regenwaterpijpen aan-gesloten op het DWA-systeem. Bij het afkoppelen van deze leidingen wordt de verluchting weggenomen en kunnen er problemen zoals geurhinder ontstaan.

Gooi geen vochtige doekjes in de WC, deze zijn moeilijk afbreekbaar en veroorzaken verstoppingen en geurtjes.

WANNEER IS EEN VOORBEHANDELING ZOALS BV. SEPTISCHE PUT VERPLICHT OP DWA?

In collectief te optimaliseren buitengebied (waar de afvalwaterriolering nog niet verbonden is met een waterzuiveringsinstallatie) is men verplicht al het afvalwater (grijs en zwart afvalwater) te behandelen in een voorbehandelingsinstallatie. Zwart afvalwater is afvalwater afkomstig van de toiletten, grijs afvalwater is al het andere huishoudelijk afvalwater (douche, keu-ken,...). Indien in dit gebied het grijs en zwart afvalwa-ter niet op de septische put is aangesloten, zal dit tot afkeur leiden bij de verplichte keuring.

In andere gebieden (centraal en geoptimaliseerd gebied) waar de riolering verbonden is met een waterzuiveringsinstallatie, sluit je aan op de riolering (aansluitplicht) maar kan de gemeente/rioolbeheer-der bovendien ook een voorbehandelingsinstallatie verplichten.

Een septische put moet voorzien zijn van een CE-markering, waarmee wordt aangegeven dat hij conform de norm is. Een put moet volgens de norm een inhoud hebben van minimum 2.000 l. Een put voor grijs en zwart afvalwater moet een inhoud heb-ben van minimum 3.000 l. Kleinere putten zuiveren het water onvoldoende.

Meer info hierover vind je op
<http://www.vlario.be/voorbehandeling>

HOE VOER IK MIJN REGENWATER OP EEN CORRECTE MANIER AF?

(GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE VERORDENING 5 JULI 2013)

1. NIEUWBOUW OF HERBOUW

Een **RW-put met hergebruik** is verplicht volgens de gewestelijke stedenbouwkundige verordening. Hierop wordt regenwater afkomstig van de dakoppervlaktes aangesloten.

- Voor eengezinswoningen min. 5.000 l (uitz.: volledige groendaken)
- Voor andere gebouwen >100 m²: 50 l/m² en max. 10.000 l

De overloop van de RW-put moet volgens de algemene regel aangesloten worden op een **infiltratievoorziening**.

Een infiltratievoorziening is bijvoorbeeld een infiltratieput, een verlaging van het grasveld, een greppel, infiltratie-units,... die het water opvangen, bufferen en langzaam in de bodem laten sijpelen. De noodzakelijke grootte is opgenomen in de gewestelijke stedenbouwkundige verordening. Geen enkel systeem kan ontworpen worden om nooit te overstromen, dus blijft een eventuele noodoverloop aangewezen. Deze kan uitvloeien op het eigen terrein of aangesloten worden op een RW-afvoerputje. Infiltratie is verboden in beschermingszone type I en II van drinkwatergebied.

2. UITBREIDINGEN VAN GEBOUWEN EN (HER)AANLEG VAN VERHARDINGEN

Het regenwater afkomstig van de daken en verhardingen moet volgens de algemene regel aangesloten worden op een **infiltratievoorziening**.

Als de verhardingen zelf waterdoorlatend worden uitgevoerd (mulch, kiezel, waterdoorlatende klinkers,...) is dit niet van toepassing. Let er wel op dat in dat geval ook de ondergrond (fundering en onderfundering) waterdoorlatend wordt uitgevoerd!

KEURING PRIVÉ-RIOLERING

De keuring van de privé-riolering is verplicht bij (her)nieuwbouw en afkoppelingswerken. Zie hiervoor het Algemeen Waterverkoopreglement.

MEER INFO?

- Uw rioolbeheerder: www.vlario.be/rioolbeheerder
- Technische dienst van de gemeente
- www.vlario.be/vademecum-grote-projecten
- www.vlario.be/dossiers/katern-hemelwater
- www.vlario.be/dossiers/keuring-privé-riolering
- www.ruimtelijkeordening.be

In deze folder werden de belangrijkste verplichtingen van scheiden en afvoeren van regenwater opgenomen. Voor de volledige wetgeving verwijzen we naar Vlarem II en de Gewestelijke stedenbouwkundige verordening van 2004 en 2013 en eventuele provinciale of gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen.

RWA = regenweerafvoer

DWA = droogweerafvoer of afvoer van afvalwater

VLARIO
OVERLEGPLATFORM

Verantwoordelijke
uitgever
Wendy Francken

VLARIO vzw
De Schom 124,
3600 Genk

T: 03/827.51.30
F: 03/289.01.40

info@vlario.be
www.vlario.be

